

Szent József (március 19.)

Mt 1,16.18–24

József igaz ember volt

Józsefről nem sokat ír a kánoni Biblia. Személyét talán Ábrahámhoz hasonlíthatnánk, akinek közvetlen üzenetek érkeznek az Istentől, de ő maga nem szólal meg, hanem ezek szerint cselekszik. Máté elbeszélése szerint Jézus foganása a házasságjogi szerződés megkötése előtt történt, mely a zsidó gyakorlat szerint csak az ígértet után egy évvel szokott megköttetni. Addig az asszony rejtve marad férje elől egészen az esküvő napjáig. József krízise abból áll, hogy nem tudja mi történt jegyesével. De ennek ellenére csendben akart elállni a házasságtól, nem akarta rossz hírbe hozni Máriát. Ezen a ponton a történet nem boncolgatja tovább a kérdést. Nem tárja fel József kétségének pontos okát, azt sem, hogy tudott-e a gyermek származásáról és a Mária által kapott isteni jelről. Ezt ugyanis Máté evangéliuma nem közli, nem írja le József és az angyal találkozását. Ezért tehát kompenzálja az olvasót is, hogy Józsefnek lesz angyal jelenése, amely a szokatlan helyzetre üdvtörténeti magyarázatot ad. A jegyesnek szóló angyali monológ pontosan megegyezik az ősegyház teológiai felfogásával, Mária szüzi foganásáról, melyet Izajás próféta (7, 14) jövendölésével is alátámaszt. József kételyeit egy csapásra eloszlatta ez az idézet. Azért hogy elhárítsa a további rossz pletykákat, magához vette Máriát még idő előtt, és így megmentette a közösség megszégyenítésétől.

Ilyen érzékenységre és ilyen tapintatra csak egy mélyen vallásos ember képes. Máriát és Józsefet tehát isteni gyermekükön kívül még ez a titok is egybekapcsolta. Lehetetlen, hogy a házaspár ne beszélt volna egymással természetfölötti élményeikről. Ami azt jelenti, hogy a gyermek Jézus megszületése előtt a szülőknek volt alkalmuk megvitatni egymással a kapott jelek és üzenetek értelmét. Feltehetően csak részben értették az egészet. Mária sem kapott előre teljes felvilágosítást Jézus eljövendő életéről és missziójának, sőt szenvedésének részleteiről. Elfogadták a jeleket és követték, amit Isten nevében tenniük kellett. József ezért igaz ember. A Bibliában Ábrahám és Mózes igaz emberek, azért, mert pontosan követik Isten utasításait.

Ezt a címet könnyen adta az evangélista Józsefnek, de az Egyház sokkal később figyelt fel erre a csendes, de fontos tanúságtételre. Pedig József már az ősegyházban is ideál kép volt. Fontos tudnunk, hogy Jézus szülei éppen úgy megküzdöttek a kétségekkel, mint ahogyan a mai hívő megküzd ezzel. Az Isten iránti engedelmesség belső lelkiismereti parancsa azonban erősebb volt, mint a kételyeik. Ezért lassan, de biztosan a kételkedő évszázadok kezdetén József tisztelete az Egyház nagy nyilvánossága előtt is egyre népszerűbb lett. A heroikus szentek kora úgy tűnik lejárt. De az egyszerű hétköznapi szenteké, az igaz emberé nagyon is aktuálissá vált.

Az igazság mindig nagyon elvont, és sok esetben a nevében gyalázatos dolgokat szoktak elkövetni. Ennek az egyik oka, hogy az igazságot olyan emberek használják védőpajzsul, akik lelkükben egyáltalán nem igazak. Nem lehet ugyanis igazságot szolgáltatni akkor, ha igaztalan emberek kezébe kerül az eljárás. De még az igazságtalanság is elveszti bántó erejét, ha igaz emberek kezébe kerülnek az ügyek. Azok ugyanis nem a maguk igazságát, a maguk sértett önérzetének orvoslására törekszenek, hanem tisztességes viszonyokat akarnak teremteni. Ha még ezen felül az igaz ember vallásos és istenfélő is, akkor képes Isten nagy terveinek munkatársává lenni.